LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Pysyvien suojelualueiden hoito siirtyy periaatteessa Metsähallitukselle, mutta moni kohde jää käytännössä hoitamatta. **LUONNONHOIDON ASIANTUNTIJA OLLI LUKANNIEMI, SUOMEN METSÄKESKUS**

Lehto pysyy lehtona vain kirveellä

Lehdoissa luontoarvot voivat rappeutua, jos metsä jää koskematta. Hoitotöihin saa tukea monimuotoisuusohjelma Metsosta.

HÄMEENLINNA (MT)
Kun moottorisaha laulaa ja koivu toisensa jälkeen kellistyy ajouralle, luonnonsuojelualue ei ole ensimmäinen mielleyhtymä. Metsän suojelu ei kuitenkaan aina tarkoita sen koskematta jättämistä.

”Elinympäristön suojelu voi tarkoittaa myös, että sitä hoidetaan. Tämä on monille vähän vieraampi asia”, toteaa Hämeen ammattikorkeakoulun (Hamk) opettaja **Henrik Lindberg**.

Mukana on joukko tulevia metsäammattilaisia sekä muita metsäluonnonhoidosta kiinnostuneita. Hamk vetää Kun toimeen tartutaan -hanketta, jonka tarkoituksena on edistää Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma Metsossa tuettavia luonnonhoitotöitä.

Hämeenlinnan Lammin Untulanharjulla hoitoa kaipaa pähkinäpensas, joka on täällä levinneisyysalueensa pohjoisrajalla.

Laji ei menesty pelkästään suojelemalla, sillä se tarvitsee valoa. Joskus tätä maisemaa piti avoinna karja. Viimeksi pensaat saivat hyvän kasvualustan entisen hyppyrimäen alastulorinteestä.

Sittemmin korkeiksi kasvavat puulajit ovat kuitenkin saaneet ylivallan, ja pähkinäpensaat sinnittelevät varjossa. Sama kehitys toistuu kaikissa lehdoissa, jos ne jäävät pitkäksi aikaa koskematta. Ennemmin tai myöhemmin ne kuusettuvat.

Pähkinäpensas vaatii valoa

”Pähkinäpensaalle aika reipaskin valon lisääminen on tarpeen. Jonkun mielestä tästä tulee raiskio”, Lindberg sanoo.

Muiden hakkuiden tapaan luonnonhoitohakkuissakin puun kaataja valitsee poistettavat puut omatoimisesti. Hoitosuunnitelmissa annetaan vain yleisiä ohjeita. Luonnonhoitometsurin on osattava erottaa toisistaan harvinaisetkin lehtipuut ja pensaat talviasussaan.

Alueen hakkuussa on muitakin erikoispiirteitä.

”Aika vaarallista, keloa lenteli joka puolella”, luonnehtii Untulanharjun hakkaaja, UPM Silvestan metsuri **Esko Lehtonen**.

Yksityiset kilpailevat töistä

Luonnonhoitotyöt ovat jääneet varsin vähälle huomiolle Metso-ohjelmassa. Yksityismetsien luonnonhoitohankkeisiin on varattu vuosittain noin kaksi miljoonaa euroa. Eniten on tuettu vesiensuojeluun liittyvää työtä, kuten pienvesien ja soiden ennallistamista.

Töiden toteutus on siirtynyt Metsäkeskukselta yksityisille palveluntarjoajille. Metsäkeskus suunnittelee ja kokoaa luonnonhoitohankkeet urakoiksi, joista palveluntuottajat voivat kilpailla avoimessa hankehaussa.

Tällä hetkellä Metsäkeskeskuksen verkkosivuilla etsitään toteuttajaa kahdelle lehtojen hoitohankkeelle.

Kemeratukea on mahdollista saada luonnonhoitoon ympäristötuella rahoitetuilla, määräaikaisilla suojelualueilla. Metson pysyvien suojelualueiden hoidosta taas vastaa Metsähallitus, eikä niiden hoitoon voida käyttää kemerarahaa, kertoo luonnonhoidon asiantuntija **Olli Lukanniemi** Suomen Metsäkeskuksesta.

”Pysyvien suojelualueiden hoito siirtyy periaatteessa Metsähallitukselle, mutta moni kohde jää käytännössä hoitamatta.”

Osassa luonnonhoitohakkuita voi kertyä runsaasti kuusitukkia. Asiantuntijoiden keskuudessa on erimielisyyttä siitä, pitäisikö kaadetut kuusenrungot jättää suojelualueille. Lukanniemen mielestä kuusilahopuun tuottaminen ei ole lehtojensuojelussa pääasia.

Luonnonhoidon tuki kattaa kaikki luonnonhoidosta aiheutuvat kustannukset. Jos määräaikaiselta suojelualueelta päädytään viemään rungot pois, metsänomistaja voi lisäksi pitää puun myyntitulot. Jos myytävien puiden arvo on jo korvattu suojelusopimuksessa, Metsäkeskus perii ylimääräisen tuen takaisin.

HENRIK SCHÄFER

Luonnonhoitohakkuu vaatii tarkkaa puu- ja pensaslajien tuntemusta, kertoo Hämeen ammattikorkeakoulun opettaja Henrik Lindberg.

Moni lehto on kehittynyt alueelle, jota ihminen on aikaisemmin muokannut. Untulanharjulla pähkinäpensaat kasvavat entisellä mäkihyppyrinteellä.

MARKKU VUORIKARI

Pähkinäpensaslehdon hoito tarjosi metsuri Esko Lehtoselle harvinaista työtä, puiden kaatamista moottorisahalla. Nykymetsurin syys-talvi kuluu enimmäkseen taimikoita raivatessa.

Kalatalouden keskusliitto nostaisi rikesakon 150 euroon

Kalatalouden keskusliiton mielestä kalastuksen rikesakko on korotettava 150 euroon. Nykyisellä 50 euron rikesakolla ei ole liiton mukaan pelotevaikutusta.

Kalastuksenhoitomaksuja maksetaan vuosittain alle 300 000 kappaletta. Maksuvelvollisia yli 18-vuotiaita kalastajia on vesillä kuitenkin liki 800 000.

”Kalastusmaksujen maksamatta jättämisestä pitää seurata niin suuret sanktiot, että ne ohjaavat luvattomat kalastajat maksamaan”, Kalatalouden keskusliiton toiminnanjohtaja **Markku Myllylä** sanoi Lapin kalastusaluepäivillä Sodankylässä.

Myllylä ehdottaa 150 euron valvontamaksua tai rikesakkoa.

Rikesakko voidaan määrätä kalastuksenhoitomaksun tai viehekalastusmaksun maksamatta jättämisestä, tai maksutositteen määräaikana näyttämättä jättämisestä.

Kalastuksenhoitomaksu ja viehekalastusmaksu ovat ensi vuonna yhteensä jo 55 euroa.

Kalastuksen rikesakko 50 euroa ei Myllylän mielestä kannusta maksamaan lakisääteisiä maksuja, pelotevaikutuksesta puhumattakaan.

Kalastusrikkomusten linja on Myllylän mukaan tiukentumassa. Lapin Nuorttijoella luvattomasti taimenia pyytäneet tuomittiin 13 000 euron maksuihin, Loviisan merialueella salaverkoilla kalastaneelle tuli maksettavaa 7 000 euroa.

REIJO VESTERINEN

Järjestöt marssivat ulos ilmastokokouksesta

WWF, Greenpeace, Maan ystävät ja 10 muuta järjestöä marssivat eilen torstaina ulos kansainvälisistä ilmastoneuvotteluista Varsovassa Puolassa.

Järjestöjen mielestä neuvottelut ovat ottaneet takapakkia. Kokousta on jarruttanut esimerkiksi isäntämaa Puolan haluttomuus vähentää kivihiilen käyttöä.

Globaali ilmastosopimus olisi tarkoitus solmia 2015 Pariisissa.

MT

Lohistrategia yrittää sovitella näkemyksiä

Maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön yhteinen lohi- ja meritaimenstrategia yrittää sovittaa samaan nippuun erisuuntaisia näkemyksiä. Tärkein tavoite on kohentaa lohi- ja taimenkantoja.

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) kehuu saavutettua laajaa yhteisymmärrystä. Hänen mielestään strategiasta hyötyvät kaikki, ammatti- ja vapaa-ajankalastajat sekä matkailuelinkeino.

Ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) mukaan strategia luo pohjan kestävälle lohipolitiikalle.

Tornionjoen ja Simojoen pitäisi tuottaa lohenpoikasia vähintään 80 prosenttia tutkijoiden arvioimasta kapasiteetista. Tornionjokeen pitäisi päästä nousemaan noin 74 000 lohta, joista jokipyynnin jälkeen noin 60 000 jäisi kutemaan.

Jokipyyntiin esitetään kausikohtaisia lupakiintiöitä. Suuria naaraslohia pitäisi säästää.

Meritaimenen viehekalastus sallittaisiin vain siellä, minne on istutettu rasvaeväleikattuja poikasia. Meritaimenen verkkopyynti halutaan kieltää 50 metriä lähempänä rantaa lokakuun alusta vuoden loppuun ja huhtikuun alusta toukokuun puoliväliin.

Ammattikalastajat tyytymättömiä

Suomen ammattikalastajaliiton mielestä strategia pyrkii vähentämään ammattikalastuksen minimiin. Taimenelle ehdotettu 60 sentin alamitta estää saaliin järkevän hyödyntämisen.

Liitto näkee, että hallitusohjelman kirjaus ja työryhmän pyrkimys ammattikalastuksen turvaamiseksi on jäänyt taka-alalle. Entiset kiistat tulevat todennäköisesti jatkumaan, Ammattikalastajaliitto epäilee.

Energiateollisuus korostaa, etteivät pelkät kalatiet riitä palauttamaan vaelluskaloja. Kalateiltä odotetaan liikoja.

Energiateollisuus ry pitää mahdollisena muuttaa istutusvelvoitteet kalatalousmaksuiksi tai kalatievelvoitteiksi, jos kaikki asianosaiset niin haluavat.

Suomen vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö kannattaa alamittojen nostoa. Taimen- ja lohivesillä tarvitaan kuitenkin myös harvempia verkkoja, uistinten koukkujen vähentämistä, kenties myös ajallisia ja alueellisia pyyntirajoituksia.

Lohistrategiatyöryhmässä oli 27 edustajaa. Lausuntokierroksen jälkeen esitys menee valtioneuvoston vahvistettavaksi.

REIJO VESTERINEN

Järvi-Suomen mo-liitto vaatii muutosta kemeraan

Energiapuun korjuuseen ei saa tukea, jos alueen taimikonhoitoon on aiemmin saanut kemerasta pinta-alatukea. Metsänomistajien liitto Järvi-Suomi vaatii asetukseen pikaista korjausta.

”Aikanaan pienen pinta-alatuen saanut metsänomistaja ei voinut tietää, että samalla häneltä käytännössä poistui mahdollisuus energiapuun korjuuseen harvennusvaiheessa”, liiton johtaja **Timo Leskinen** sanoo.

Liitto on erittäin huolestunut nuorten metsien alenevista energiapuun korjuumääristä.

Kotimaisen puun käyttöä korvataan kovaa vauhtia tuontikivihiilellä. Vuoden alkupuoliskolla kivihiilen kulutus kasvoi lähes puolella.

Leskinen patistaa käyttämään kaikki energiapuun kilpailukykyä tukevat keinot, jos kehityksen suunta aiotaan muuttaa.

Yhä useammin käsittelyn tarve on kohteissa, jotka joskus aiemmin ovat saaneet taimikonhoidon pinta-alatukea. Nykysäännösten mukaan näihin kohteisiin ei myönnetä energiapuun korjuutukea.

Leskisen mukaan korjuutuki on aivan välttämätön energiapuun talteenotolle. Asetuksenmuutos on tärkeä sekä korjuuyrittäjille että metsänomistajille.

”Asetusta tulee muuttaa siten, ettei aiemmin kohteelle saatu taimikonhoidon pinta-alatuki estä energiapuun korjuutuen saamista”, Leskinen vaatii.

REIJO VESTERINEN

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Varustamot siirtyvät vähärikkiseen

Suurin osa varustamoista valitsee vähärikkisen polttoaineen vuonna 2015. Tuoreen varustamobarometrin mukaan 88 prosenttia vastanneista varustamoista siirtyy käyttämään MGO:ta (marine gas oil), jonka rikkipitoisuus on 0,1 prosenttia. Vain 13 prosenttia vastaajista uskoi hankkivansa rikkipesureita.

Yksikään varustamo ei uskonut muuttavansa moottoreita nesteytetylle maakaasulle sopiviksi.

Metsästäjän uutiset puhelimeen

Metsästysuutiset saa nyt suoraan puhelimeen, kun Suomen Metsästäjäliiton ja Gummeruksen yhteinen Jahtiopas alkaa julkaista niitä. Uutisia tuottavat Metsästäjäliiton lisäksi Suomen riistakeskus, Metsähallitus sekä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Jahtiopas-mobiilisovellus on luotu Windows-puhelimiin. Uutisia voi lukea myös nettisivulta *www.jahtiopas.fi* .

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!
Tulokset nopeasti ja luotettavasti!

Joulutarjous: Maanäytteiden hivenravinnepaketit ja lanta-analyysit - 10% alennus
Voimassa 20.11.–31.12.2013
(tarjoukseen ei voi liittää muita mahdoll. alennuksia)
SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU LABORATORIO
AHMA
Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin (08) 514 5600
www.suomenymparistopalvelu.fi

Nyt Maijaltakin purkka pysähtyi!
MITÄ IHMETTÄ!

0% korolla.
Tarjous on voimassa 31.12.2013 asti.
Katso kaikki esittelykoneet www.valtra.fi
Maksat vasta toukokuussa 2014. Valtra rahoitusehtojen mukaan
Kysy lisää! Valtra-myyjät, AGCO Suomi Oy
Lisätietoja saat omalta Valtra-myyjältäsi numerosta 020 45501 tai www.valtra.fi
VALTRA Individually Yours